

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

24 päivänä tammikuuta 2018*

Jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – Maito ja maitotuotteet – Maidon lisämaksu – Markkinointivuodet 1995/1996–2008/2009 – Asetus (EY) N:o 1234/2007 – 79, 80 ja 83 artikla – Asetus (EY) N:o 595/2004 – 15 ja 17 artikla – Rikkominen – Maksua ei ole tosiasiallisesti maksettu määräajoissa – Maksua ei ole peritty tapauksissa, joissa sitä ei ole maksettu

Asiassa C-433/15,

jossa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvasta jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 6.8.2015,

Euroopan komissio, asiamiehinään P. Rossi, D. Nardi ja J. Guillem Carrau, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään G. Palmieri, avustajinaan P. Gentili ja S. Fiorentino, avvocati dello Stato, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit C. Vajda, E. Juhász (esittelevä tuomari), K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Schiano,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.9.2016 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.7.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

tuomion

- 1 Kanteessaan Euroopan komissio vaatii unionin tuomioistuinta toteamaan, että koska Italian tasavalta ei ole huolehtinut siitä, että kansallisen kiintiön ylittävstä Italian maidontuotannosta maksettava lisämaksu olisi siitä markkinointivuodesta alkaen, jolloin kyseinen lisämaksu otettiin Italiassa tosiasiallisesti käyttöön (1995/1996), viimeiseen markkinointivuoteen, jona Italiassa todettiin ylituotantoa (2008/2009), saakka
 - todella kohdennettu niille yksittäisille tuottajille, jotka olivat myötävaikuttaneet kulloiseenkin ylituotantoon, ja
 - siitä, että ostaja tai suoramyynnissä tuottaja olisi maksettavan määrän ilmoittamisen jälkeen maksanut maksun ajoissa, tai
 - siitä, että määräajassa maksamatta jäänyt määrä olisi kirjattu rekisteriin ja peritty kyseisiltä ostajilta tai tuottajilta tarpeen vaatiessa ulosottoteitse,

Italian tasavalta ei ole noudattanut kyseisinä markkinointivuosina sovellettavien unionin oikeuden relevanttien säännösten, erityisesti maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28.12.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92 (EYVL 1992, L 405, s. 1) 1 ja 2 artiklan, maito- ja maitotuotealan maksun vahvistamisesta 29.9.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1788/2003 (EUVL 2003, L 270, s.123) 4 artiklan, maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.10.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL 2007, L 299, s. 1) 79, 80 ja 83 artiklan sekä komission täytäntöönpanoasetusten osalta maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9.3.1993 annetun asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL 1993, L 57, s. 12) 7 artiklan, asetuksen N:o 3950/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9.7.2001 annetun asetuksen (EY) N:o 1392/2001 (EYVL 2001, L 187, s. 19) 11 artiklan 1 ja 2 kohdan ja lopuksi asetuksen N:o 1788/2003 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 30.3.2004 annetun asetuksen (EY) N:o 595/2004 (EUVL 2004, L 94, s. 22), sellaisena kuin se on muutettuna 4.10.2006 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1468/2006 (EUVL 2006, L 274, s. 6; jäljempänä asetus N:o 595/2004), 15 ja 17 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Asetuksen N:o 3950/92 johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaan maito- ja maitotuotealan lisämaksua koskevan järjestelmän, jonka ”tavoitteena on vähentää maidon ja maitotuotteiden tarjonnan ja kysynnän välistä epätasapainoa sekä siitä johtuvia rakenteellisia ylijäämiä; – – [ja kyseinen järjestelmä] säilyy tärkeänä tulevaisuudessa paremman markkinatasapainon saavuttamiseksi”.
- 3 Asetuksen N:o 3950/92 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Seitsemän uuden peräkkäisen 1 päivänä huhtikuuta 1993 alkavan 12 kuukauden pituisen jakson ajaksi otetaan käyttöön lisämaksu, jonka lehmänmaidon tuottajat maksavat maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, jotka on toimitettu ostajalle tai myyty suoraan kulutukseen kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana, ja jonka määrät ylittävät määritettävän viitemäärän.

Lisämaksu on vahvistettu 115 prosentiksi maidon tavoitehinnasta.”

- 4 Kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Lisämaksu peritään kaikesta kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana myydystä maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, jonka tuotanto ylittää jomman kumman 3 artiklassa tarkoitetuista määristä. Lisämaksu jaetaan niiden tuottajien kesken, jotka ovat vaikuttaneet ylitykseen.

Jäsenvaltion päätöksen mukaisesti tuottajien osuus perittävästä lisämaksusta vahvistetaan, riippumatta siitä onko käyttämättömät viitemäärät jaettu uudelleen vaiko ei, joko ostajan tasolla sen suuruisen viitemäärän ylityksen perusteella, joka jää jäljelle, kun käyttämättömät viitemäärät on jaettu suhteessa tuottajakohtaisiin viitemääriin tai kansallisella tasolla tuottajakohtaisten viitemäärien ylityksen perusteella.”

- 5 Asetus N:o 3950/92 kumottiin 1 päivästä huhtikuuta 2004 asetuksen N:o 1788/2003 25 artiklalla. Tämän viimeksi mainitun asetuksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Maksu olisi vahvistettava varoittavalle tasolle, ja jäsenvaltioiden olisi suoritettava se heti, kun kansallinen viitemäärä ylittyy. Tämän jälkeen kyseessä olevan jäsenvaltion olisi jaettava maksuvelvoite sellaisten tuottajien kesken, joiden vuoksi ylitys on tapahtunut. Nämä tuottajat ovat maksuvelvollisia jäsenvaltiolle osuutensa maksusta, joka johtuu yksinomaan siitä, että he ovat ylittäneet käytettävissä olevan määränsä.”

- 6 Kyseisen asetuksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, säädetään seuraavaa:

”1. Kaupan pidettävistä lehmänmaidosta ja muista maitotuotteista peritään yhdentoista 1 päivänä huhtikuuta 2004 alkavan peräkkäisen kahdentoista kuukauden jakson, jäljempänä ’kahdentoista kuukauden jakso’, aikana kyseessä olevan kahdentoista kuukauden jakson aikana maksu, jäljempänä ’maksu’, kun niiden määrät ylittävät liitteessä I vahvistetut kansalliset viitemäärät.

2. Nämä määrät jaetaan tuottajien kesken 6 artiklan säännösten mukaisesti tekemällä ero toimitusten ja suoramyyntin välillä sellaisina kuin ne määritellään 5 artiklassa. Kansallisen viitemäärän ylittäminen ja siitä seuraava maksu määritellään kansallisella tasolla kussakin jäsenvaltiossa 3 luvun mukaisesti eriteltynä toimitusten ja suoramyyntin osalta.

3. Liitteessä I esitetyt kansalliset viitetasot vahvistetaan, jollei markkinoiden yleistilanteen vuoksi mahdollisesti tehtävästä tarkistuksesta ja tietyissä jäsenvaltioissa vallitsevista erityisolosuhteista muuta johdu.”

- 7 Asetuksen N:o 1788/2003 3 artiklan otsikko on ”Maksun suorittaminen”, ja siinä säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on suoritettava yhteisölle kansallisella tasolla erikseen toimitusten ja suoramyyntin osalta määritellyn kansallisen viitemäärän ylityksestä johtuva maksu. Ne suorittavat maksusta 99 prosenttia Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastolle (EMOTR) ennen kyseessä olevaa kahdentoista kuukauden jaksoa seuraavaa 1 päivää lokakuuta.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettua maksua ei ole suoritettu määräaikaan mennessä, komissio vähentää [EMOTR:n] komiteaa kuultuaan suorittamatta jäänyttä maksua vastaavan summan kuukausittaisista ennakkomaksuista asianomaisen jäsenvaltion maksamien menojen perusteella yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1258/1999 [(EYVL 1999, L 160, s. 103)] 5 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti. – –

3. Komissio vahvistaa tämän artiklan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.”

- 8 Saman asetuksen 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Tuottajien maksuosuus”, säädetään seuraavaa:

”Maksu jaetaan kokonaisuudessaan 10 ja 12 artiklan mukaisesti niiden tuottajien kesken, joiden vuoksi 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kansallisten viitemäärien on kulloinkin ylitytty.

Tuottajien on maksettava jäsenvaltioille maksuosuutensa, joka on laskettu 3 luvun mukaisesti, yksinomaan sen vuoksi, että he ovat ylittäneet käytettävissä olevat viitemääränsä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan 3 kohdan ja 12 artiklan 1 kohdan soveltamista.”

- 9 Asetus N:o 1788/2003 on kumottu asetuksen N:o 1234/2007 201 artiklan 1 kohdan b alakohdalla 1.4.2008 alkavien vaikutuksien. Asetuksen N:o 1234/2007 säännöksiä, jotka koskevat maitotalalla sovellettavaa tuotannon rajoittamista koskevaa järjestelmää, sovelletaan saman asetuksen 204 artiklan 2 kohdan f alakohdan nojalla 1.7.2008 alkaen. Kyseisen asetuksen johdanto-osan 38 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Ylijäämämaksu olisi vahvistettava ennaltaehkäisevälle tasolle, ja jäsenvaltioiden olisi suoritettava se heti, kun kansallinen kiintiö ylittyy. Tämän jälkeen jäsenvaltion olisi jaettava maksuvelvoite sellaisten tuottajien kesken, jotka ovat myötävaikuttaneet ylitykseen. Näiden tuottajien olisi maksettava jäsenvaltiolle osuutensa maksusta, joka johtuu käytettävissä olevan määrän ylittämisestä. Jäsenvaltioiden olisi suoritettava Euroopan maatalouden tukirahastolle (maaloustukirahasto) niiden kansallisen kiintiön ylittävää osuutta vastaava maksu, josta vähennetään kiinteä 1 prosentin suuruinen määrä, jotta voidaan ottaa huomioon konkurssitapaukset tai tiettyjen tuottajien lopullinen kyvyttömyys suorittaa osuutensa maksusta.”

- 10 Asetuksen N:o 1234/2007 78 artiklassa, jonka otsikko on ”Ylijäämämaksu”, säädetään seuraava:

”1. Ylijäämämaksu, joka peritään kansallisen kiintiön ulkopuolella kaupan pidettävästä maidosta ja muista maitotuotteista, vahvistetaan II alajakson mukaisesti.

Maksun määrä 100 kilogrammaa maitoa kohden on 27,83 euroa.

--

2. Jäsenvaltioiden on maksettava yhteisölle erikseen toimitusten ja suoramyynnin osalta määritellyn kansallisen kiintiön ylityksestä johtuva ylijäämämaksu. Niiden on maksettava siitä 99 prosenttia maaloustukirahastolle kyseistä kahdentoista kuukauden jaksoa seuraavan 16 päivän lokakuuta ja 30 päivän marraskuuta välisenä aikana.

3. Jos 1 kohdassa säädettyä ylijäämämaksua ei ole maksettu määräpäivään mennessä, komissio vähentää maaloustukirahastojen komiteaa kuultuaan maksamatta jäänyttä ylijäämämaksua vastaavan määrän asetuksen (EY) N:o 1290/2005 14 artiklassa ja 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista kuukausittaisista maksuista. Ennen kuin komissio tekee päätöksensä se ilmoittaa asiasta asianomaiselle jäsenvaltiolle, jonka on ilmoitettava kantansa viikon kuluessa. --

--”

- 11 Tämän asetuksen 79 artiklassa, jonka otsikko on ”Tuottajien maksuosuus ylijäämämaksusta”, säädetään seuraavaa:

”Ylijäämämaksu jaetaan kokonaisuudessaan 80 ja 83 artiklan mukaisesti niiden tuottajien kesken, jotka ovat osaltaan aiheuttaneet 66 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kansallisten kiintiöiden kulloisenkin ylityksen.

Tuottajien on maksettava jäsenvaltiolle 69, 70 ja 80 artiklan mukaisesti laskettu maksuosuutensa ylijäämämaksusta pelkästään sillä perusteella, että ne ovat ylittäneet käytettävissä olevat kiintiönsä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 80 artiklan 3 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan soveltamista.”

- 12 Mainitun asetuksen 80 artiklassa, jonka otsikko on ”Toimituksia koskeva ylijäämämaksu”, sellaisena kuin se on muutettuna 19.1.2009 annettulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 72/2009 (EUVL 2009, L 30, s. 1), säädetään seuraavaa:

”1. Ylijäämämaksun lopullista tilittämistä varten kunkin tuottajan toimittamia määriä korotetaan tai alennetaan kertoimia käyttäen ja noudattaen komission vahvistamia ehtoja todellisen rasvapitoisuuden ja viiterasvapitoisuuden mahdollisen eron huomioon ottamiseksi.

Kansallisella tasolla ylijäämämaksu lasketaan ensimmäisen alakohdan mukaisesti tarkistetun toimitusten kokonaismäärän perusteella.

– –

3. Kunkin tuottajan ylijäämämaksua koskeva maksuosuus vahvistetaan jäsenvaltion päätöksellä sen jälkeen, kun kansallisen toimituskiintiön käyttämätön osa on jaettu uudelleen tai jätetty jakamatta, joko suhteessa kunkin tuottajan tilakohtaisiin kiintiöihin tai jäsenvaltioiden vahvistamin objektiivisin perustein:

- a) joko kansallisella tasolla sen määrän perusteella, jolla kunkin tuottajan kiintiö on ylittynyt;
- b) tai ensin ostajakohtaisesti ja tämän jälkeen tarvittaessa kansallisella tasolla.

Kun sovelletaan 78 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa, jäsenvaltioiden on vahvistettaessa kunkin tuottajan maksuosuutta maksun määrästä, joka on maksettava mainitussa alakohdassa tarkoitetun korkeamman määrän soveltamisen vuoksi, varmistettava, että tämän osuuden maksavat vastuussa olevat tuottajat toisiinsa suhteutetuin maksuosuuksin kyseisen jäsenvaltion vahvistamien objektiivisten perusteiden mukaisesti.”

- 13 Asetuksen N:o 1234/2007 83 artiklassa, jonka otsikko on ”Suoramyyntiä koskeva ylijäämämaksu”, säädetään seuraavaa:

”1. Suoramyyntin yhteydessä kunkin tuottajan ylijäämämaksua koskeva maksuosuus vahvistetaan jäsenvaltion päätöksellä sopivalla alueellisella tai kansallisella tasolla sen jälkeen, kun suoramyyntiin varatun kansallisen kiintiön käyttämätön osa on jaettu uudelleen tai jätetty jakamatta.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava myytyjen tai luovutettujen maitotuotteiden valmistukseen myydyn, luovutetun tai käytetyn maidon kokonaismäärästä maksettavaa ylijäämämaksua koskevan tuottajien maksuosuuden laskentaperusta komission vahvistamien perusteiden mukaisesti.

3. Rasvapitoisuuden tarkistamista ei oteta huomioon ylijäämämaksun lopullista tilitystä suoritettaessa.

4. Komissio määrittää, miten ja milloin ylijäämämaksu on maksettava jäsenvaltion toimivaltaiselle elimelle.”

- 14 Asetuksen N:o 536/93 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki tarpeelliset toimenpiteet periäkseen lisämaksun myydyn maidon tai myytyjen maitomäärää vastaavien tuotteiden määristä, jotka ylittävät jommankumman asetuksen (ETY) N:o 3950/92 3 artiklassa tarkoitetuista määristä. – –

--

3. Jäsenvaltio tarkistaa myydyn maidon tai maitomäärää vastaavien tuotteiden määrien kirjanpidon oikeellisuuden ja valvoo tästä syystä maidon kuljetuksia tiloilla keräilyn aikana ja tarkastaa paikan päällä:

a) ostajien osalta --

b) -- tuottajien osalta --

--”

- 15 Asetuksella N:o 1392/2001 – sen 16 artiklan 1 kohdan ja 17 artiklan nojalla – korvattiin asetus N:o 536/93 31.3.2002 alkaen. Asetuksen N:o 1392/2001 11 artiklassa, jonka otsikko on ”Jäsenvaltioiden tekemät tarkastukset”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että maksu, joka suoritetaan sellaisista kaupan pidettävistä maitomääristä tai maitoekvivalenttina ilmaistavista määristä, jotka ylittävät jommankumman asetuksen (ETY) N:o 3950/92 3 artiklassa tarkoitetun määrän, kannetaan moitteettomasti ja, kun on kyse toimituksista, siten, että maksun vaikutus kohdistuu asianomaisiin tuottajiin.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava lisätoimenpiteitä, jotta ne voivat:

a) valvoa tapauksia, joissa maidontuotannosta ja/tai viitemäärästä luovutaan kokonaan tai osittain asetuksen (ETY) N:o 3950/92 8 artiklan a alakohdan mukaisesti, kun vastaavia säännöksiä sovelletaan;

b) varmistaa osapuolten tiedon saannin heihin kohdistuvista sakkorangaistuksista tai hallinnollisista rangaistuksista, jos asetuksen (ETY) N:o 3950/92 ja tämän asetuksen säännöksiä ei noudateta.

--”

- 16 Asetus N:o 1392/2001 kumottiin 1.4.2004 alkavien vaikutuksien asetuksella N:o 595/2004, jonka säännöksiä sovelletaan sen 28 artiklan nojalla kaudesta 2004/2005 alkaen. Tämän viimeksi mainitun asetuksen 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Maksun määräaika”, säädetään seuraavaa:

”1. Ennen kunkin vuoden 1 päivää lokakuuta maksuvelvollisten ostajien tai, kun on kyse suoramyynnistä, maksuvelvollisten tuottajien on suoritettava maksu toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltion vahvistamia sääntöjä noudattaen.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitetun maksun määräaika ei noudateta, maksettavaan summaan lisätään vuosittain liitteen II mukaisesti vahvistettu kolmen kuukauden viitekorko, jota sovelletaan kunkin vuoden 1 päivänä lokakuuta, lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

Korko on maksettava jäsenvaltiolle.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava Euroopan maatalouden tukirahastolle asetuksen (EY) N:o 1788/2003 3 artiklan soveltamisesta aiheutuvat määrät yhdessä kunkin vuoden marraskuun osalta ilmoitettujen menojen kanssa.

--”

17 Asetuksen N:o 595/2004 17 artiklassa, jonka otsikko on ”Maksun periminen”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että maksu peritään asianmukaisesti ja että sen vaikutus kohdistuu ylitykseen vaikuttane[isiin] tuottajiin”.

18 Neuvosto teki 16.7.2003 päätöksen 2003/530/EY tuen, jota Italian tasavalta aikoo myöntää maidontuottajilleen, soveltuvuudesta yhteismarkkinoille (EUVL 2003, L 184, s. 15) EY 88 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan, josta on tullut SEUT 108 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta, perusteella. Kyseisen päätöksen johdanto-osan toisesta viidenteen sekä seitsemännessä ja kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Italian maidontuottajat ovat ylittäneet heille asetetut maidontuotannon viitemäärät markkinointivuosina 1995/1996–2001/2002, ja heidän on maksettava yhteisölle 1 386 475 250 euroa asetuksen (ETY) N:o 3950/92 mukaisesti vahvistetun maito- ja maitotuotteiden lisämaksun perusteella.

(3) Kyseinen määrä on jäänyt suuressa määrin Italian viranomaisilta perimättä takaisin kyseisten tuottajien saatua kansallisilta hallintotuomioistuimilta luvan maksujen keskeyttämiseen.

(4) Italian nykyiselle tilanteelle on ominaista, että lisämaksun perimisessä on joukko vaikeuksia, jotka ovat erityisesti johtaneet lukuisiin vireillä oleviin oikeudenkäynteihin, jotka voivat hidastaa maksujen tosiasiallista maksamista vielä kauan.

(5) Italian viranomaiset suunnittelevat toimenpiteitä vireillä olevien oikeudenkäyntien ratkaisemiseksi ja nykyisten yhteiskunnallisten jännitteiden laukaisemiseksi sallimalla kyseisten maidontuottajien maksaa jäljellä olevat velkansa osamaksulla korotta usean vuoden aikana.

--

(7) Italian hallitus aikoo välttää vastaavat ongelmat tulevaisuudessa määräämällä, että lisämaksua on sovellettava tiukasti sen täytäntöönpanosäännöksiä perusteellisesti muuttavan ja nykyaikaistavan maitokiintiöiden tulevaa hallinnointia koskevan uuden lain perusteella. Komission arvion mukaan tämä laki tarjoaa oikean oikeusperustan järjestelmän soveltamiseksi, ja kaikilta osin ja asianmukaisesti täytäntöön pantuna sen oletetaan toimivan moitteettomasti.

(8) Jotta vältettäisiin aiheuttamasta asianomaisille yksittäisille maidontuottajille Italiassa kestävämpiä taloudellisia ongelmia, joita kaikkien maksamattomien määrien periminen välittömästi täysimääräisenä aiheuttaisi, ja siten lievittäisiin olemassa olevia yhteiskunnallisia jännitteitä, on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi perusteltua katsoa, että tuki, jota Italia aikoo myöntää kyseisille maidontuottajille ennakkomaksun ja osamaksujärjestelyn muodossa, on perustamissopimuksen 87 artiklasta poiketen yhteismarkkinoille soveltuvaa, jos tässä päätöksessä esitettyjä edellytyksiä noudatetaan.”

19 Kyseisen päätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tukea, jota Italian tasavalta aikoo myöntää maidontuottajille maksamalla itse yhteisölle määrän, jonka nämä ovat yhteisölle velkaa maito- ja maitotuotteille markkinointivuosien 1995/1996–2001/2002 osalta asetetun lisämaksun perusteella, ja sallimalla kyseisten tuottajien maksaa takaisin velkansa osamaksulla korotta usean vuoden aikana, pidetään poikkeuksellisesti yhteismarkkinoille soveltuvana edellyttäen, että:

– takaisinmaksu tapahtuu täysimääräisenä samansuuruisina vuosittaisina erinä,

– takaisinmaksuaika ei ylitä 14:ää vuotta 1 päivästä tammikuuta 2004 laskien.”

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely ja asianosaisten vaatimukset

- 20 Sen jälkeen, kun komissio sai tietoja, joiden mukaan Italiassa perityt summat, jotka lehmänmaidontuottajien oli maksettava lisämaksun perusteella, eivät olleet riittäviä, se katsoi, ettei Italian tasavalta ollut noudattanut velvoitteitaan jakaa kokonaisuudessaan niiden tuottajien kesken, jotka ovat osaltaan aiheuttaneet kulloisenkin kansallisten viitemäärien ylityksen, lisämaksu, joka näiden tuottajien on henkilökohtaisesti maksettava, laskea vastaavan henkilökohtaisen velan määrä, varmistaa, että asianomaiset maksavat tosiasiaa velkansa, ja periä maksamatta olevat määrät niissä tapauksissa, joissa niitä ei ollut maksettu.
- 21 Heinäkuun 2008 ja heinäkuun 2012 välisenä aikana käydyllä kirjeenvaihdolla, josta suurin osa tapahtui EU Pilot -menettelyn piirissä, komission yksiköt osoittivat Italian hallitukselle tiedonsaantipyynnöjä kyseistä maidon lisämaksua koskevan perinnän edistymisestä. Komission pyynnot koskivat muun muassa lisämaksun jakamista maksuvelvollisten kesken ja toimenpiteitä, joihin oli ryhdytty lisämaksun perimiseksi niissä tapauksissa, joissa maksua ei ollut maksettu, tehtyjen lainsäädäntömuutosten vaikutusta lisämaksun perinnän tehokkuuteen, perintään liittyviä hallinnollisia menettelyjä ja riita-asioiden hallitsemista.
- 22 Koska komissio oli tyytymätön Italian toimittamiin vastauksiin, se lähetti kyseiselle jäsenvaltiolle virallisen huomautuksen 21.6.2013 päivätyllä kirjeellä, jossa sitä kehoitettiin esittämään asiaa koskevat huomautuksensa. Italian tasavalta vastasi 23.9.2013 päivätyllä kirjeellä, jota täydensivät kolme muuta kirjettä, jotka oli päivätty 30.9.2013, 21.1.2014 ja 7.2.2014.
- 23 ”Perintämenettelyjen jatkuvan seisomisen ja vielä maksamatta olevien huomattavien summien” vuoksi komissio osoitti Italian tasavallalle perustellun lausunnon 10.7.2014 ja kehotti sitä ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin mainitun lausunnon noudattamiseksi kahden kuukauden kuluessa lausunnon vastaanottamisesta. Kun Italian hallitus pyysi lisää aikaa vastauksensa esittämiseen, komissio hyväksyi tämän pyynnön ja antoi Italian tasavallalle vastausaikaa 11.10.2014 asti.
- 24 Italian tasavalta vastasi perustellussa lausunnossa esitettyihin väitteisiin 13.10.2014 päivätyllä kirjeellään, jota se täydensi 22.10.2014 ja 25.11.2014 päivätyillä kirjeillään.
- 25 Koska Italian tasavallan väitteet eivät vakuuttaneet komissiota, se päätti nostaa nyt käsiteltävän kanteen.

Kanne

Alustavat huomautukset

- 26 Ensiksi on huomattava, että kannekirjelmässä esittämässään vaatimuksissa komissio vaatii unionin tuomioistuinta toteamaan, ettei Italian tasavalta ole noudattanut ”kyseisinä markkinointivuosina sovellettavien unionin oikeuden relevanttien säännösten, erityisesti” tämän tuomion 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten, mukaisia velvoitteitaan. Komissio kuitenkin luettelee kannekirjelmän johdanto-osassa ja sen 2 kohdassa – viittaamatta käsitteeseen ”erityisesti” – unionin oikeuden eri säännökset, joita väitetty jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen koskee. Kyseisestä kannekirjelmästä ei myöskään ilmene, että komissio olisi tarkoittanut sisällyttää kanteeseensa muita unionin oikeuden säännöksiä kuin ne, jotka on nimenomaisesti mainittu tämän tuomion 1 kohdassa. Näin ollen kannekirjelmässä esitetyt perustelut on ymmärrettävä siten, että ne koskevat ainoastaan viimeksi mainittuja säännöksiä.
- 27 Toiseksi on täsmennettävä, että komission nostama jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne koskee sitä, ettei Italian tasavalta ollut ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin täyttääkseen sille unionin oikeuden perusteella kuuluvat tietyt velvoitteet, jotka liittyvät kyseisen jäsenvaltion

kansallisen kiintiön ylittävää maidontuotantoa koskevaan lisämaksujärjestelmään. Komissio moittii kyseistä jäsenvaltiota siitä, ettei se ole ottanut käyttöön järjestelmää, jolla taataan, että kansallisella tasolla maksettava lisämaksu todella kohdennetaan asianomaisille talouden toimijoille ja että nämä maksavat sen tai, jos lisämaksua ei makseta, toimivaltaiset viranomaiset perivät sen.

- 28 Kannekirjelmän vaatimuksissa ei kuitenkaan mainita erityisiä määriä, jotka aiheutuivat siitä, että perintä laiminlyötiin eri markkinointivuosina, joilta maksu kannetaan, eikä edes kokonaisu määrää, joka kattaisi kaikki kyseessä olevat markkinointivuodet.
- 29 Tästä seuraa, ettei nyt käsiteltävän kanteen osalta ole tarpeen määrittää, vastaako vielä perimättä olevien lisämaksujen yhteismäärä 1 343:a miljoonaa euroa, kuten komission kirjelmistä ilmenee, vai Italian tasavallan toteamaa 827,39:ää miljoonaa euroa.
- 30 Huolimatta asianosaisten välillä esiintyvistä näkemyseroista, jotka koskevat jo perittyjä ja vielä perimättä olevia summia, on näin ollen todettava, että tämän tuomion 23 kohdassa tarkoitettuna päivämääränä, 11.10.2014, eli yli 18 vuotta sen jälkeen, kun ensimmäinen markkinointivuosi, jolta lisämaksua kannettiin, päättyi Italiassa ja yli viisi vuotta viimeisen markkinointivuoden jälkeen, Italian viranomaiset eivät olleet edelleenkään perineet lisämaksun perusteella maksettavia huomattavia määriä.
- 31 Nyt käsiteltävää kannetta on tarkasteltava näiden huomautusten pohjalta.

Asiakysymys

Asianosaisten lausumat

- 32 Komissio väittää, ettei Italian tasavalta ollut ottanut käyttöön 11.10.2014 eli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymispäivään mennessä, johon on lisätty yhden kuukauden jatko aika, tehokasta järjestelmää, jonka avulla se olisi voinut periä maidon lisämaksun perusteella maksamatta olevat määrät markkinointivuosilta 1995/1996–2008/2009.
- 33 Komissio katsoo, että Italian tasavalta ei noudattanut velvoitettaan jakaa lisämaksu niiden tuottajien kesken, jotka ovat osaltaan aiheuttaneet kulloisenkin kansallisten viitemäärien ylityksen, ja periä se heiltä kokonaisuudessaan huolellisesti ja joutuisasti. Tämän osalta komissio tukeutuu muun muassa oikeuskäytäntöön, joka perustuu 21.1.1999 annettuun tuomioon Saksa v. komissio (C-54/95, EU:C:1999:11, 177 kohta) ja jonka mukaan jäsenvaltioiden on SEU 4 artiklan 3 kohdassa olevan yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla perittävä riipeästi lisämaksun perusteella maksettavat summat.
- 34 Komissio katsoo näin ollen, että se seikka, että maidon lisämaksun perusteella maksamatta olevat määrät ovat näin suuret – kuten käy ilmi tämän tuomion 29 kohdasta –, johtuu Italian tasavallan omasta laiminlyönnistä ja siitä, ettei järjestelmä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ottanut käyttöön sen varmistamiseksi, että mainittu maksu kohdennetaan ja peritään sen alueella, ole ollut tehokas kannekirjelmässä tarkoitettuna ajanjakson kuluessa.
- 35 Komission mukaan asiaa koskeva unionin oikeuden säännöstö on ensinnäkin pantu kansallisessa lainsäädännössä täytäntöön äärimmäisen sekavalla tavalla, mikä on aiheuttanut merkittäviä viiveitä lisämaksua koskevan kansallisen järjestelmän soveltamisessa ja johtanut useisiin oikeudenkäynteihin. Tämän johdosta kyseisen maksun perinnästä on tullut vaikeampaa muun muassa siksi, että tietyt kansalliset tuomioistuimet ovat määränneet turvaamistoimina maksujen lykkäämisestä.

- 36 Toiseksi Italian tasavalta ei ole käyttänyt tehokkaasti hallinnollisia keinoja, joita se olisi voinut käyttää lisämaksun perusteella maksettavien summien perimiseksi, muun muassa kuittausjärjestelmää. Mahdollisuus kuitata tämän perusteella maksettavat summat tuottajille yhteisen maatalouspolitiikan alalla maksettavan tuen määrillä on otettu käyttöön Italiassa tehottomalla tavalla ja myöhään. Komissio katsoo lisäksi, että tietyt edelleen voimassa olevat säännökset ovat esteenä kuittauksen toteuttamiselle.
- 37 Kolmanneksi suuri osa perintämenettelyistä on ollut keskeytyksissä siitä alkaen, kun vuonna 2003 tehdyt tietyt lainsäädäntömuutokset tulivat voimaan, menettelyjen jatkamisen edellyttämien täytäntöönpanosäännösten tai niiden viranomaisten ja laitosten, joita asia koskee, välisten sopimusten puuttumisen vuoksi.
- 38 Neljänneksi komissio esittää, että kansallisten viranomaisten, joiden tehtävänä oli lisämaksun perintä, tekemien virheiden ja perintämenettelyyn tehtyjen lukuisten muutosten vuoksi Italian tasavalta myönsi itsekin olevansa ”merkittävässä umpikujassa perinnässä”. Komissio täsmentää tästä, että maksettavia määriä pidettiin virheellisesti perintäkeltvottomina, mikä heikensi myös perinnän tehokkuutta.
- 39 Italian tasavalta väittää vastauksessaan yhtäältä, että komission SEUT 258 artiklan nojalla nostamassa jäsenyyssveloitteiden noudattamatta jättämisestä koskevassa kanteessa loukataan käsiteltävän tapauksen olosuhteissa *ne bis in idem* -periaatetta, suhteellisuusperiaatetta ja periaatetta, jonka mukaan erityislaki syrjäyttää yleislain. Se väittää toisaalta, ettei komissio esitä näyttöä siitä, että Italian tasavalta rikkoi sille kuuluvia lisämaksun kohdentamiseen ja perintään liittyviä velvoitteita.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 40 On muistutettava, että asetuksen N:o 3950/92 2 artiklan 1 kohdan mukaan mainitun asetuksen 1 artiklassa vahvistettu lisämaksu jaetaan niiden tuottajien kesken, jotka ovat vaikuttaneet viitemäärien ylitykseen. Tällaisesta lisämaksun jakamisesta säädetään myös asetuksen N:o 1788/2003 4 artiklassa ja asetuksen N:o 1234/2007 79, 80 ja 83 artiklassa.
- 41 Asetuksen N:o 536/93 7 artiklan, asetuksen N:o 1392/2001 11 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä asetuksen N:o 595/2004 15 ja 17 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin varmistukseksi, että maksu – maksun määräajan laiminlyönnistä aiheutuvat korot mukaan luettuina – peritään asianmukaisesti ja että sen vaikutus kohdistuu ylitykseen vaikuttaneisiin tuottajiin.
- 42 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden on tässä yhteydessä SEU 4 artiklan 3 kohdasta ilmenevän yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla, sellaisena kuin se täsmennetään asiaa koskevissa unionin asetuksissa, ryhdyttävä toimenpiteisiin, joilla sääntöjenvastaisuudet korjataan ripeästi. Lisämaksun jakaminen ja perintä saattavat nimittäin tietyn ajan jälkeen olla monimutkaista tai tulla mahdottomiksi tiettyjen seikkojen – kuten muun muassa toiminnan lopettamisen tai kirjanpitoasiakirjojen katoamisen – vuoksi (ks. vastaavasti tuomio 11.10.1990, Italia v. komissio, C-34/89, EU:C:1990:353, 12 kohta ja tuomio 21.1.1999, Saksa v. komissio, C-54/95, EU:C:1999:11, 177 kohta).
- 43 Lisäksi todistustaakkaa SEUT 258 artiklaan perustuvan jäsenyyssveloitteiden noudattamatta jättämisestä koskevan menettelyn yhteydessä koskevan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission on näytettävä toteen väitetyn jäsenyyssveloitteiden noudattamatta jättämisen olemassaolo. On siis komission tehtävänä esittää unionin tuomioistuimelle seikat, joita tämä tarvitsee tarkistaakseen, onko kyseinen noudattamatta jättäminen olemassa (ks. vastaavasti tuomio 28.1.2016, komissio v. Portugali, C-398/14, EU:C:2016:61, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 44 Kun komissio on esittänyt riittävästi seikkoja, joista ilmenee tiettyjä tosiseikkoja vastaajana olevan jäsenvaltion alueella, viimeksi mainitun tehtävänä on kiistää näin esitetyt tiedot ja niistä aiheutuvat seuraukset perustellusti ja yksityiskohtaisesti (ks. vastaavasti tuomio 28.1.2016, komissio v. Portugali, C-398/14, EU:C:2016:61, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 45 Nyt käsiteltävässä tapauksessa komissio on esittänyt kirjelmässään seikkaperäisesti ja yksityiskohtaisesti tosiseikat, jotka sen mukaan ovat johtaneet niihin laiminlyönteihin ja puutteisiin, joita sen Italian tasavaltaa vastaan esittämät väitteet koskevat. Lisäksi komissio on huomauttanut, Italian tasavallan tätä kiistämättä, että nämä tosiseikat ovat peräisin pääosin asiakirjoista, jotka Italian viranomaiset toimittivat kirjelmöinnin yhteydessä, ja Corte dei conti (tilintarkastustuomioistuim, Italia) lausunnot sekä kyseisen jäsenvaltion hallituksen ja parlamentin tutkintavaliokunnat tukevat niitä pääpiirteittäin.
- 46 Kun otetaan huomioon se seikka, että tämän tuomion 29 kohdassa mainittujen kaltaiset lisämaksun perusteella maksettavat summat ovat voineet kumuloitua niin pitkän ajan kuluessa ilman, että toimivaltaiset viranomaiset ovat koskaan onnistuneet pienentämään niitä kestäväällä tavalla, vaikuttaa siltä, että kyseiset viranomaiset eivät ole ryhtyneet tarvittaviin toimenpiteisiin täyttääkseen velvollisuudet, jotka kuuluvat niille kannekirjelmässä esitetystä vaatimuksista ilmenevien unionin oikeuden säännösten nojalla.
- 47 Näin ollen on todettava, että komissio esitti riittävästi seikkoja, joista käy ilmi niiden tosiseikkojen paikkansapitävyys, joihin komissio vetoaa kanteessaan osoittaakseen, että Italian tasavalta on loukannut näistä säännöksistä johtuvia velvoitteita. Tämän vuoksi tämän tuomion 44 kohdassa esitetyn oikeuskäytännön mukaisesti on tutkittava Italian tasavallan esittämät puolustautumisperusteet.
- 48 Italian tasavalta, joka myöntää, että unionin oikeuden nojalla on olemassa velvollisuus kohdentaa lisämaksu ja tarvittaessa periä se, väittää ensiksi, että mainittu velvollisuus koskee ”keinoja” eikä ”tuloksia” ja ettei komissio esittänyt näyttöä siitä, että Italian viranomaiset olisivat laiminlyöneet tämän velvollisuuden.
- 49 Tämän väitteensä tueksi Italian tasavalta vetoaa 13.11.2001 annetun tuomion Ranska v. komissio (C-277/98, EU:C:2001:603) 36 kohtaan, jossa katsottiin, että asetuksen (EY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitettun lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 3.6.1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1546/88 (EYVL 1988, L 139, s. 12) 19 artiklassa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin lisämaksun perimisen varmistamiseksi, on asetettu keinoja, mutta ei tuloksia, koskeva velvoite.
- 50 Se katsoo näin ollen, että pelkästään se seikka, että osaa maidon lisämaksua koskevista summista ei ole peritty, ei voi olla riittävä syy väitetyn jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamiseksi.
- 51 Tältä osin vaikuttaa siltä, että Italian tasavallan esittämät perustelut perustuvat komission vaatimusten virheelliseen tulkintaan. Komissio nimittäin vaatii vaatimuksissaan unionin tuomioistuinta toteamaan, ettei Italian tasavalta ole noudattanut velvoitteitaan, kun se ei ole ryhtynyt – kuten tämän tuomion 27 kohdassa on todettu – tarvittaviin toimenpiteisiin sen takaamiseksi, että maidon lisämaksu kohdennetaan asianomaisille tuottajille ja että toimivaltaiset viranomaiset perivät sen tarvittaessa. Kyseisessä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisessä ei siis ole kyse siitä, ettei Italian tasavalta ole perinyt tämän maksun perusteella maksettavia summia kokonaisuudessaan.
- 52 Italian tasavalta ei voi tämän vuoksi vapautua jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, josta sitä moititaan, väittämällä, että se on ryhtynyt toimenpiteisiin, joilla se on voinut periä osan maidon lisämaksun perusteella maksettavista summista.
- 53 Vaikka Italian tasavalta käyttää suuren osan kirjelmistään lisämaksun jakamista ja perintää koskevan kansallisen lainsäädännön ja siihen tehtyjen muutosten yksityiskohtaisen kuvailuun, se ei kuitenkaan esitä täsmällisiä seikkoja, joilla voitaisiin kyseenalaistaa komission kuvailemat toimintahäiriöt tai

- osoittaa, että Italian tasavalta on sille kuuluvan huolellisuusvelvoitteen mukaisesti ottanut ajoissa käyttöön tehokkaan järjestelmän, joka mahdollistaa sille kyseisten määrien perimisen komission mainitsemien asetusten mukaisesti.
- 54 Näin ollen väitetty ”keinoja koskevaan velvollisuuteen” liittyvä perustelu on hylättävä tehottomana. Kuten tämän tuomion 45–47 kohdassa esitetyistä toteamuksista ilmenee, Italian tasavalta ei nimittäin ole ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin taatakseen ripeästi maksun kohdentamisen asianomaisille maidontuottajille ja sen tehokkaan perinnän.
- 55 Seuraavaksi Italian tasavalta väittää, että maidon lisämaksua koskevaan unionin lainsäädäntöön tehdyt lukuisat muutokset ovat vaikuttaneet merkittävästi kansallisen tason lainsäädännöllisiin ja hallinnollisiin vaikeuksiin.
- 56 Tästä on muistutettava, että – vaikka oletettaisiinkin, että maidon lisämaksua koskevan unionin lainsäädännön käyttöönotto on johtanut huomattaviin vaikeuksiin kansallisella tasolla – on kuitenkin niin, kuten unionin tuomioistuimien on toistuvasti korostanut, että jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut unionin oikeuden mukaisia velvoitteita (ks. mm. tuomio 2.3.2017, komissio v. Kreikka, C-160/16, ei julkaistu, EU:C:2017:161, 13 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 57 Lisäksi jos Italian tasavalta katsoisi, että maidon lisämaksua koskeva unionin lainsäädäntö oli luonteensa vuoksi estänyt kyseisen maksun kohdentamisen ja tarvittaessa sen perinnän nopeasti ja tehokkaasti, kyseinen jäsenvaltio olisi voinut nostaa kanteita unionin tuomioistuimessa unionin kyseisiin toimenpiteisiin kohdistuvan laillisuusvalvonnan suorittamiseksi. Italian tasavalta ei kuitenkaan nostanut yhtään tällaista kannetta yli 12 vuotta kestäneen riidanalaisen ajanjakson aikana. Sillä seikalla, että maidon lisämaksua koskeva järjestelmä johti unionin tasolla oikeudellisiin ja poliittisiin vaikeuksiin, ja sillä, että tämä järjestelmä lopulta korvattiin toisella, ei sitä paitsi mitenkään voida perustella sitä, etteivät jäsenvaltiot ryhdy kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin varmistukseksi kyseisen järjestelmän tehokkuuden kansallisella tasolla.
- 58 Lisäksi erityisesti päätöksen 2003/530 osalta, josta Italian tasavalta päättelee, ettei Euroopan unionin neuvosto olisi voinut antaa kyseistä päätöstä, jos Italian tasavalta ei olisi noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan, on riittävää todeta, että mainitussa päätöksessään neuvosto ainoastaan hyväksyi tukitoimet, joiden tarkoituksena oli tehdä asianomaisille maidontuottajille helpommaksi lisämaksun maksaminen, arvioimatta mitenkään tilannetta, joka Italiassa oli päätöksen antamispäivänä. Lisäksi neuvosto vahvisti päätöksessään 2003/530 epäsuorasti Italian tasavallalle kuuluvan velvollisuuden varmistaa, että maidontuottajat maksavat lisämaksun, ja totesi – kuten tämän päätöksen johdanto-osan seitsemännestä perustelukappaleesta ilmenee –, että ”Italian hallitus [määrää], että lisämaksua on sovellettava tiukasti – – uuden lain perusteella”.
- 59 Näin ollen Italian tasavallan väitteet, jotka koskevat sille kuuluvien maidon lisämaksun kohdentamista ja mahdollista perintää koskevien velvoitteiden noudattamista, eivät anna aihetta muuttaa komission päätelmiä.
- 60 On vielä tutkittava Italian tasavallan väitteet, joiden mukaan nyt käsiteltävässä SEUT 258 artiklaan perustuvassa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevassa kanteessa loukataan ne bis in idem -periaatetta, suhteellisuusperiaatetta ja periaatetta, jonka mukaan erityislaki syrjäyttää yleislain. Italian tasavalta väittää, että siltä osin kuin se on jo maksanut EMOTR:lle summat, jotka koskevat maksua, joka vastaa sen kansallisen viitemäärän ylitystä, asetuksen N:o 1788/2003 3 ja 4 artiklan ja sittemmin asetuksen N:o 1234/2007 78 ja 79 artiklan mukaisesti, tämä kanne merkitsee sitä, että sitä voitaisiin ”rangaista” uudelleen samojen velvoitteiden, jotka koskevat lisämaksun kohdentamista ja tarvittaessa sen perintää, noudattamatta jättämisestä.

- 61 Tästä on muistutettava, että – kuten myös asetuksen N:o 1788/2003 johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta ja asetuksen N:o 1234/2007 johdanto-osan 38 perustelukappaleesta ilmenee – edellisessä kohdassa mainituissa säännöksissä asetetaan Italian tasavallalle erilaisia velvoitteita, jotka yhtäältä liittyvät EMOTR:lle maksettavaan lisämaksuun, jonka suorittaminen on asetuksen N:o 1788/2003 3 artiklan ja asetuksen N:o 1234/2007 78 artiklan 2 kohdan nojalla kyseisen jäsenvaltion velvollisuus. Toisaalta kyseisen jäsenvaltion on jaettava lisämaksu niiden maidontuottajien kesken, jotka ovat vaikuttaneet kansallisten kiintiöiden ylitykseen, ja perittävä lisämaksu asetuksen N:o 1788/2003 4 artiklan ja asetuksen N:o 1234/2007 79 artiklan mukaisesti. Siten se seikka, että Italian tasavalta on mahdollisesti täyttänyt näistä velvoitteista ensimmäisen, ei estä sitä, ettei se olisi voinut jättää noudattamatta jälkimmäistä velvoitetta, josta pelkästään on kyse nyt käsiteltävässä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä.
- 62 Tällainen arviointi on tehtävä erityisesti siksi, ettei Italian tasavallan väitteessä oteta viime kädessä huomioon lisämaksun tarkoitusta, joka on se, että maidontuottajat veloitetaan noudattamaan niille myönnettyjä viitemääriä (tuomio 25.3.2004, Cooperativa Lattepiù ym., C-231/00, C-303/00 ja C-451/00, EU:C:2004:178, 75 kohta).
- 63 Tästä seuraa, että Italian tasavallan väitteet, jotka koskevat *ne bis in idem* -periaatteen, suhteellisuusperiaatteen ja periaatteen, jonka mukaan erityislaki syrjäyttää yleislain, loukkaamista, on hylättävä.
- 64 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella on todettava, että koska Italian tasavalta ei ole huolehtinut siitä, että kansallisen kiintiön ylittävistä Italian maidontuotannosta maksettava lisämaksu olisi siitä markkinointivuodesta alkaen, jolloin kyseinen lisämaksu otettiin Italiassa tosiasiallisesti käyttöön (1995/1996), viimeiseen markkinointivuoteen, jona Italiassa todettiin ylituotantoa (2008/2009), saakka
- todella kohdennettu niille yksittäisille tuottajille, jotka olivat myötävaikuttaneet kulloiseenkin ylituotantoon, ja
 - siitä, että ostaja tai suoramyynnissä tuottaja olisi maksettavan määrän ilmoittamisen jälkeen maksanut maksun määräajassa, tai
 - siitä, että määräajassa maksamatta jäänyt määrä olisi kirjattu rekisteriin ja peritty kyseisiltä ostajilta tai tuottajilta tarpeen vaatiessa ulosottoitse,

Italian tasavalta ei ole noudattanut asetuksen N:o 3950/92 1 ja 2 artiklan, asetuksen N:o 1788/2003 4 artiklan, asetuksen N:o 1234/2007 79, 80 ja 83 artiklan sekä komission täytäntöönpanoasetusten osalta asetuksen N:o 536/1993 7 artiklan, asetuksen N:o 1392/2001 11 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä lopuksi asetuksen N:o 595/2004 15 ja 17 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 65 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Italian tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, Italian tasavalta on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Koska Italian tasavalta ei ole huolehtinut siitä, että kansallisen kiintiön ylittävästä Italian maidontuotannosta maksettava lisämaksu olisi siitä markkinointivuodesta alkaen, jolloin kyseinen lisämaksu otettiin Italiassa tosiasiallisesti käyttöön (1995/1996), viimeiseen markkinointivuoteen, jona Italiassa todettiin ylituotantoa (2008/2009), saakka
 - todella kohdennettu niille yksittäisille tuottajille, jotka olivat myötävaikuttaneet kulloiseenkin ylituotantoon, ja
 - siitä, että ostaja tai suoramyynnissä tuottaja olisi maksettavan määrän ilmoittamisen jälkeen maksanut maksun määrääjassa, tai
 - siitä, että määrääjassa maksamatta jäänyt määrä olisi kirjattu rekisteriin ja peritty kyseisiltä ostajilta tai tuottajilta tarpeen vaatiessa ulosottoteitse,

Italian tasavalta ei ole noudattanut maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28.12.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92 1 ja 2 artiklan, maito- ja maitotuotealan maksun vahvistamisesta 29.9.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1788/2003 4 artiklan, maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.10.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 79, 80 ja 83 artiklan sekä komission täytäntöönpanoasetusten osalta maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9.3.1993 annetun asetuksen (ETY) N:o 536/93 7 artiklan, asetuksen N:o 3950/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9.7.2001 annetun asetuksen (EY) N:o 1392/2001 11 artiklan 1 ja 2 kohdan ja lopuksi asetuksen N:o 1788/2003 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 30.3.2004 annetun asetuksen (EY) N:o 595/2004, sellaisena kuin se on muutettuna 4.10.2006 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1468/2006, 15 ja 17 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

- 2) Italian tasavalta veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset